

antifonerna och responsorierna varit prosastycken, men under senare hälften av medeltiden kom versformen på modet. Alla dessa officiets metriska sångstycken, hymnerna, antifonerna och responsorierna, kommo att på sitt sätt tillsammans bilda ett enhetligt liturgiskt diktverk. Det är detta som kallas ett »rimofficium».

Ett dylikt poetiskt officium innehöll således icke allt som hörde till officium-gudstjänsten, icke heller utfördes de olika sångerna i en följd. Till och emellan sångpartierna kom mycket annat, i överensstämmelse med det för alla officium-gudstjänster gällande schemat. Antifonerna sjöngos i samband med antingen psalmer eller cantica. Responsorierna hade sina platser efter lektierna. Dessutom hörde till ett officium böner, kortare läsestycken (*capitula*), vissa smärre stycken emellan de olika delarna (*versiculi*), o. s. v. Hela detta liturgiska material var fördelat på vissa »tider», av vilka de viktigaste voro *första vespern* (föregående dagens aftongudstjänst), *matutinan*, nattlig gudstjänst med en eller tre *nokturner*, *laudes* (morgongudstjänsten) och *andra vespern* (festdagens aftongudstjänst). Ett fullständigt *breviarium* upptager allt som hör till officium-gudstjänsten året om, medan däremot *antifonariet*, tidegudstjänstens sångbok, innehåller endast sångdelarna eller m. a. o. för en helgonfests vidkommande just det metriska officium, varom här är fråga.

Eriksofficiet omfattar enligt *Breviarium Upsalense* följande speciellt för detta ändamål diktade sångpartier:

första vespern: fem antifoner »super psalmos» (för att sjungas som inledning och avslutningar till vesperpsalmerna); en hymn; en antifon »ad Magnificat» (till Marie lovsång, som bildade höjdpunkten i en vesper);

matutinan: en antifon, kallad »invitatorium» (till psalmen »Venite exultemus Domino», som alltid sjöngs i början av matutinan); en hymn; tre antifoner till psalmerna och tre responsorier till lektierna för var och en av de tre *nokturnerna*;

laudes: fem antifoner till psalmerna; en hymn; en antifon »ad Benedictus» (till Zacharie lovsång, som i laudes intog samma ställning som »Magnificat» i vespern);

andra vespern: fem antifoner till psalmerna; dessa togos emellertid från laudes; endast till »Magnificat» hade man här en speciell antifon.

Officiet innehåller således sammanlagt 23 antifoner, 9 responsorier och 3 hymner. Härtill kommo ännu en antifon »ad Magnificat» och en antifon »ad Benedictus» för att användas »infra octavas pro quotidiana memoria»,